

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 12, 2015 • Vol. CVI Nr. 145

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-11-15

Ray Bartkaus „Gaublys” simbolizuoja gyvenimą

Jungtinių Tautų būstinėje New Yorke pristatyta menininko Ray Bartkaus instaliacija „Gaublys”. Iš k.: LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, dailininkas Ray Bartkus ir JT Generalinio sekretoriaus pavaduotojas Jan Eliasson.

URM nuotr.

Jungtinių Tautų (JT) būstinėje New Yorke pristatyta menininko Ray Bartkaus instaliacija „Gaublys”, sukurta Lietuvos narystei JT Saugumo Taryboje 2014–2015 metais paminėti.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, pristatydamas kūrinį, teigė, kad R. Bartkaus „Gaublyje” atskleisti kontrastai ir jų sąveikoje

gimstanti pusiausvyra labai taikliai atspindi JT Saugumo Tarybos darbą. „Saugumo Tarybai tenka pagrindinė atsakomybė užtikrinti taiką ir stabilumą pasaulyje. Kad ir kokios skirtingos būtų pirminės valstybių pozicijos, siekdamos užtikrinti taiką tarpusavio sambūvį visos jos susivieniia ir ieško pusiausvyros taško, užtikrinsiančio taiką sutarimą”, – sakė L. Linkevičius. – 2 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

LF paramos sulaukė 81 projektas – 3 psl.

Paženklinti išrinktųjų antspaudu – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Mugė kūrė kalėdinę nuotaiką

Dainos Čyvičienės nuotraukos

AUDRONĖ KIŽYTĖ

Pirmą gruodžio savaitgalį Pasaulio lietuvių centre, LeMonte, vyksta tradicinė Kalėdinė mugė. Mugė vyko ir šiais metais – gruodžio 5 ir 6 dienomis Pasaulio lietuvių centras buvo tapęs lietuvių kalėdiniu centru.

Šiame didžiulio tempo amžiuje dauguma žmonių patiria didelę įtampą, nes viską reikia atlikti greitai, ir, atrodo, iš begalinio „reikia” sąrašo negali išbraukti nors trečdalis išipareigojimų. – 4 psl.

Maja Chiapetta (k.) ir Krista Mikalūnaitė

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Pradėkime iš naujo

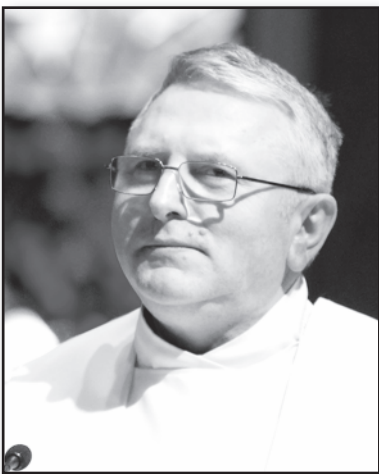
TĖVAS ALGIS BANIULIS, SJ

Žinome posakį, kad „Dievui nėra negalimų dalykų“. Todėl bet kokioje situacijoje atsidūrę tvirtai tikintieji visada mato šviesą, regi išeitį iš susiklosčiusios situacijos. Nesvarbu, kad žemėje gyvename tik vieną kartą, tačiau šiame gyvenime kiekvienas galime pasirinkti iš naujo gyvenimo kelią. Šv. Raštas mums primena, kad ne tik pasakose ar žaidimuose yra galimybė pradėti viską iš naujo. Tikinčiam irgi užtenka tik panorėti ir apsispręsti keisti gyvenimo kelio kryptį. Tiesa, krypties keitimas reikalauja ko nors atsisakyti, kas anksčiau atrodė miela. Daug ko atsisakyti – atsiversti. Atsivertimas apsunkina santykius su tais žmonėmis, su kuriais neseniaiėjome viena kryptimi, netgi darydami nuodėmes (Erodo pavyzdys). Tai kainuoja daug dvasinių jėgų, bet atveria naują pradžią ir naujas galimybes.

Šio sekmadienio Evangelijoje Jonas Krikštytojas, nerinkdamas švelnių, malonių ar diplomatiškų žodžių pataikaujančių klausytojams, kviečia keisti gyvenimo kryptį – atsiversti. Nuostabu, kad pas tokį griežtai ir neglostančiai kalbantį pranašą plūsta žmonių minios. Jonas Krikštytojas pataiko į pačią žmogaus širdį, atverdamas ją perkeitimui, parengdamas priimti ateinantį Dievo Sūnų. Nuostabu, kad žmonės troško keisti savo gyvenimą. „Minios klausinėjo Joną Krikštytoją: *tai ką gi mums daryti?* Jis jiems sakydavo: *kas turi dvejus marškinius, tepasidalija su neturinčiu, ir kas turi valgyti, tegul taip pat daro.* (Lk 3, 10–13). Ką daryti, klausinėjo muitininkai, kariai ir visi, kurie norėjo keisti gyvenimą. Visi gavo atsakymą ir užtikrinimą, kad galima keistis ir viską tarsi pradėti iš naujo.

Ne veltui trečiasis Advento sekmadienis yra vadinamas džiaugsmo sekmadieniu. Ir šv. Mišios pradėdamos apaštalo Pauliaus pakvietimu: „Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartojau: džiaukitės! Viešpats yra arti!“ (Fil 4, 4–5). Paulius, būdamas kalėjime, rašo apie džiaugsmą, nes pats patyrė Dievo artumą ir atsivertimo malonę. Net kalėjime širdyje jis buvo laisvas ir pilnas vidinės šviesos. Šios dienos Šv. Rašto tekstai pabrėžia širdies išlaisvinimą, kurį galima patirti per atgailą, be kurio neįmanomas džiaugsmingas Kalėdų laukimas. Tikras džiaugsmas, tikroji šviesa pripildo Dievui atviras širdis. Kai žmoguje apsigyvena Dievas, kartu vidų pripildo, užlieja šviesa, ramybė, meilė. Mielai kviečiu visus – ryžkimės kai ką pakeisti savo gyvenime, Dievas visada pasiruošęs mums padėti ir laukia mūsų išarto žodžio – apsigyvenk manyje ir pakeisk mano gyvenimą, Dieve. Man reikia Tavo šviesos ir ramybės.

Prieš šv. Kalėdas daugelyje bažnyčių pravedamos Susitaikinimo pamaldos. Susitaikymas su Dievu ir žmonėmis, tai ir yra naujo, Dievo laimiamo kelio pradžia. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje t. Luko Laniausko, SJ ir kitų kunigų pagalba, bus sudarytos visos galimybės viską pradėti iš naujo. Lauksime visų gruodžio 17 ir 22 d. 7 val. v., o gruodžio 18 d. – 11 val. r. Jėzus tam ir atėjo į šį pasaulį, kad ištiestų savo pagalbos ranką ir ištartų: aš dėl tavęs atėjau į šią žemę, kad padėčiau tau. Atverkime savo širdies duris tam, kuris trokšta padėti kiekvienam.

Ray Bartkaus „Gaublys“ simbolizuoja gyvenimą

Ray Bartkus prie savo kūrinio Jungtinėse Tautose.

Atkelta iš 1 psl.

Renginyje dalyvavęs JT Generalinio sekretoriaus pavaduotojas Jan Elliason padėkojo Lietuvai už aktyvią ir principingą veiklą JT Saugumo Taryboje, taip pat pasidžiaugė galimybe susipažinti su šiuolaikinių Lietuvos menininkų kūryba.

R. Bartkaus sukurta „Gaublį“ sudaro 3 koncentrinės sferos, sukurtos iš metalo, medžio ir šviesos; kūrinio centre įkurdintas taikos balandis. Pasak menininko, kūrinyje galima išvelgti daugelį simbolių ir prasmių – ir Žemės rutulį, tiksliai atspindintį visų žemynų ir vandenynų kontūrus, ir narvą, kuriame įkalintas taikos balandis, ir aštrias problemas, su kuriomis susiduria žmonija, ir grožį, kurį sleidžia pats gyvenimas. Kad ir kokie paradoksaliūs ir nesuderinami atrodytų atskiri kūrinio elementai, jis, kaip ir mūsų pasaulis, išlieka nedaloma visuma.

R. Bartkaus instaliacijos pristatymo renginyje dalyvavo daugiau nei 150 JT diplomatų ir sekretoriato darbuotojų, New Yorko menininkų ir lietuvių bendruomenės atstovų. „Gaublys“ JT būstinėje bus eksponuojamas iki gruodžio 28 dienos.

ELTA

LAIŠKAI

Gerbiamieji,

2015 m. lapkričio 14 d., šeštadieninėje „Draugo“ laidoje (psl. 10) tilpo įdomus pokalbis su dokumentinio kino „Dangaus sodai“ kūrėju Algirdu Tarvydu, „Jaučiuosi, kad dirbu ne tuščiai“. Jame kalbama apie „lietuviško rišimo iš šiaudų sąsajas su japonų bambukų rišimu“, apie norą „padaryti filmą apie paraleles – lietuvių ir japonų“. Tas paraleles – panašumus – aš pastebėjau prieš porą metų, perskaitęs du „Kultūros barų“ (2012, 7/8) straipsnius: *Nacionalumo atgimimas, arba kuo stebinsime Europą* (Rita Repšienė) ir *Virtualus debesis Kensingtono karališkuose soduose* (Zita Čepaitė).

Straipsniai pasakoja apie Sauliaus Valiaus vadovaujamą lietuvių menininkų iš dvidešimt aštuonių aluminio vamzdelių „surištų“ „sodų“ sukurta reprezentacinę instaliaciją *Europos sodai* ir japonų architekto Sou Fujimoto *Serpentine* galerijos paviljone Kensingtone iš plieninių strypų sunarstyta „debesį“. Savo nuomonę apie šių dviejų kūrinių panašumus ir skirtumus aš išdėsciau laiške „Kultūros barams“ (2013.08.21). Su gausiais pakeitimais ir „priedais“ jis buvo tame žurnale išspausdintas 2013/9, psl. 21. Beje, apie „lietuviškus sodus“ buvo rašyta ir „Drauge“ 2014.12.05.

Nuoširdžiai,
Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Lietuvių Fondo parama perkopė 18 mln. dolerių

Lietuvių Fondo (LF) įkūrėjai turbūt net gražiausiame sapne negalėjo susapnuoti, kokia svarbi ir reikalinga bus šios organizacijos veikla. Sunku net patikėti – per 53 veiklos metus LF įvairiems lietuviškiems projektams ir studentų stipendijoms skyrė per 18 milijonų JAV dolerių. LF tikslams įgyvendinti – lietuvybei puoselėti, lietuviškai veiklai remti, studentų stipendijoms – skiriamas iš investicijų gaunamas pelnas, noliečiant pagrindinio LF kapitalo. 2015 metais projektų paramai ir studentų stipendijoms buvo išdalinti 758 575 dol.

Kasmet LF direktorių tarybos patvirtintas Pelnų skirstymo komitetas (PSK) ir PSK Stipendijų pakomitetis renkasi į specialius posėdžius, kuriuose skirstoma LF parama įvairiems lietuviškiems projektams ir skiriamos stipendijos studentijai. LF veikia ir lėšas skirsto prilaikant *Internal Revenue Code* paragrafo 501(c) (3) ir vadovaujantis paramos ir stipendijų pirmenybės gairėmis, kurios yra patvirtintos LF direktorių tarybos ir paskelbtos LF tinklalapyje www.lietuviufondas.org. Komitetą sudaro LF tarybos nariai ir JAV Lietuvių Bendruomenės (JAV LB) pasiūlyti atstovai.

2015 metų paramos skirstymo įvairiems projektams posėdis vyko gegužės 17 d. Pasaulio lietuvių centro (PLC, Lemont, IL). Šiemet buvo pateikta 130 prašymų paramai gauti, o bendra šių paramos prašymų suma siekė 1 241 718 dol. Nuodugniai apsvarsčiusi visas paraiškas, komisija nutarė paremti 81 projektą (62 proc.) ir jų paramai skirti 538 622 dol. (43 proc. prašomos sumos). Net 56 proc. – 302 996 dol. – šių paskyrimų atiteko JAV LB prašymams. Kitoms JAV veikiančioms organizacijoms skirta 184 486 dol., kitų šalių organizacijoms – 18 740 dol., prašymams iš Lietuvos – 23 400 dol., Pasaulio Lietuvių Bendruomenei (PLB) – 9 000 dol. Dar 14 986 dol. įvairiems projektams paskirta iš specialiųjų vardinių fondų.

Kaip visada daugiausia lėšų skirta švietimo (172 746 dol.) bei kultūros (168 176 dol.) reikalams. Jaunimo veiklai remti komisija skyrė 88 800 dol., visuomeninei – 72 800 dol. Neužmiršta lietuviška žiniasklaida – jai skirta 36 100 dol.

JAV LB Švietimo tarybos projektams nutarta skirti 125 196 dol. Iš jų JAV veikiančioms lituanistinėms mokykloms – 110 000 dol. (2014 metais – 90 000 dol.). X Šiaurės Amerikos Dainų šventei skirta 30 000 dol. (per visą pasiruošimo šventei laikotarpį LF šiam renginiui skyrė 50 000 dol. paramą). Lietuvių išeivijos studentų stažuotėms komitetas taip pat skyrė 30 000 dol. (2014 metais – 20 000 dol.). Lituanistinio tyrimo ir studijų centras paremtas 22 000 dol., o būsimai XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventei Baltimore, MD skirta 20 000 dol. Po 15 000 dol. skirta Etnografinių regionų metų renginiams suruošti, PLC išlaikymui, Rako (Custer, MI) stovyklos atnaujinimui, 11 000 dol. teko Dainavos (Manchester, MI), 10 000 dol. – Neringos (Brattleboro, VT) stovykloms.

2015 m. lapkričio 21 d. PLC vyko PSK Stipendijų pakomitečio posėdis,

2015 m. Lietuvių Fondo PSK Stipendijų pakomitetis (iš kairės): Jonas Gražys, Darius Sabaliūnas, Vytautas Narutis (PSK pirmininkas), Lilija Gelažis, Saulius Čyvas (LF tarybos pirmininkas), Alina Akulič, Juozas Kapačinskas (LF tarybos narys), Ieva Dilytė, Albertas Tuskėnas, Tauras Bublys (PSK Stipendijų pakomitečio pirmininkas) ir Agnė Vertelkaitė. Nuotraukoje nėra Kęstučio Nako, Sigitos Baniulis ir Vesto Valuckaitės.

kuriame buvo nagrinėjami studentų prašymai stipendijoms gauti. Iš viso buvo gautas 121 prašymas. Apsvarstęs visus prašymus, PSK Stipendijų pakomitečio nariai nutarė patenkinti 71 prašymą (59 proc.). Prašoma suma buvo 547 533 dol., stipendijoms skirta 170 000 dol. (31 proc. prašomos sumos). 44 šių metų LF stipendininkai siekia bakalauro, 18 – magistro, 9 – mokslų daktaro laipsnio. Mokslo aukštumų jie siekia: Šiaurės Amerikos (54 – JAV, 1 – Kanadoje), Europos (11) ir Lietuvos (5) aukštosiose mokslo įstaigose. Net 18 studentų, 2015 m. gavusių LF stipendijas, studijuoja su medicina susijusius mokslus, 8 – biologiją ir chemiją, 9 – įvairias meno šakas, 4 – architektūrą.

Dar 34 967 dol. studentų stipendijoms paskirta iš specialiųjų vardinių fondų. Šių fondų steigėjų nurodymu šios stipendijos dažniausiai skiriamos tam tikrų studijų studentams Lietuvoje, o kandidatus šioms stipendijoms gauti atrenka pačios mokslo įstaigos.

Nuoširdžiai dėkojame visiems PSK nariams už jų sunkų darbą ir pasiaukojimą. Taip pat tariame nuoširdų ačiū

Pelnų skirstymo komitetas (pirmoje eil. iš kairės): Juozas Kapačinskas (antrininkas), Dalia Anyšienė, Ina Stankevičienė (antrininkė), Vytautas Narutis (pirmininkas), Nerija Orentas, Dalius Vasys. Antroje eil. iš k.: Arvydas Tamulis, Saulius Čyvas ir Virgus Volertas.

LF archyvo nuotraukos

LF administracijai už pasiruošimo posėdžiams ir jų organizavimui skirtas valandas. Ačiū visiems LF rėmėjams ir nariams už jų dosnumą, kurio dėka LF gali paremti lietuviškus projektus ir studentiją.

Vytautas Narutis
PSK pirmininkas

LITUANIJOS FONDAS
LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
14911 127th Street
Lemont, IL 60439

Tel: 630-257-1616 • Fax: 630-257-1647

www.lithuanianfoundation.org
www.lietuviufondas.org
El. paštas: admin@lithfund.org

Mielieji,

Tebūna šios džiugios šventės

malonių stabtelėjimu kasdieninių darbų kūry,

susimąstymo akimirka, ramybės palaima.

Lai 2016-ieji būna palankūs sumanymams,

partnerystei ir bendruomeniškumui.

Dėkojame visiems už dosnias aukas, nuoširdų

darbą ir visokeriopą pagalbą.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Ramybės, meilės, išminties, gerumo ir šviesios

kalėdinės vilties!

Lietuvių Fondo vadovybė

TELKINIAI

Mugė kūrė kalėdinę nuotaiką

Sunku atsispirti „Kunigaikščių“ savininko Andriaus Bučo siūlomoms rūkytiems skanumynams.

Carl Sandburgh gimnazijos (Orland Park, IL) choras kūrė mugėje kalėdinę nuotaiką.

Dainos Čyvienės ir Audronės Kižytės nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Šiemetinė mugė surengta pačiu laiku. Dalyviai turėjo galimybės atsi-kvėpti ir savo rūpesčius palikti už durų, o tuo pačiu iš to sąrašo išbraukti bent kelis atliktus darbelius.

Kalėdinę dvasią, kuri kėlė visų nuotaiką, galėjai pajusti iš karto įėjęs pro duris. Atvykstančius sveikino be-sišypsantys tarnautojai su kalėdinėmis

kepurėmis. Iš garsiakalbių sklido kalėdinė muzika. Čia pat buvo galima nusipirkti loterijos bilietų, gėrimo ir maisto. Peržengęs R. Riškus salės slenkstį matei eiles stalų su įvairiausiomis prekėmis. Seni draugai, vienas kito seniai nematę, apsikabindavo ir nudžiugę keliaudavo ieškoti šventinių dovanų. Buvo proga užmegzti ir naujų pažinčių.

Visai šeimai, bet kokio amžiaus pirkėjui buvo galima rasti ką nors įdomaus. Ši tradicinė mugė tampa tikru lietuviškos prekybos centru. Čia vyko ir gimnazistų choro koncertas su kalėdinėmis giesmėmis, ir veikė galerija, kupina dailininkų ir fotografų darbų. Buvo galimybė mugėje nusipirkti įvairiausių kalėdinių dovanų, jų pasirinkimas buvo didelis – mežginiai, juvelyrika, kalėdiniai papuošalai, sveikuoliški muilai, kremai ir kita kosmetika, medus, drabužiai, knygos, gyvos gėlės ir kt. Čia buvo galima įsigyti ir kalėdaičių, kūčiukų tradiciniam Kūčių stalui, o taip pat lietuviško šokolado, arbatų, gėrimų,

Fotografas ir keliautojas Žilvinas Usonis (You Go Wild Adventures) rodo savo kūrybą Šironų šeimai: mamai Kristinai, tėvui Pauliui, vaikams Unei ir Adomui.

Mugėje kasmet dalyvauja „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijos narės. Iš k.: Rugilė Šlapkauskienė, Rūta Šmulkštienė, Vida Kosmonienė, Dalia Anysienė, Ritonė Rudaitienė ir Regina Griškelienė.

įvairių maisto produktų.

Prekybininkai – jų šiemet dalyvavo per 70 – buvo suvažiavę net iš kitų valstijų ir šalių. Įdomu buvo ir su jais susipažinti. O įvairios organizacijos ir švenčių organizatoriai turėjo galimybės pranešti apie savo veiklą ir būsimus renginius.

Mugėje dalyvavo ir „Draugo“ atstovė, lankytojai buvo skatinami užsakyti „Draugą“, „Draugas News“ ir žurnalą „Lithuanian Heritage“, nes lietuviška spauda – tai dovana visiems metams!

Mugės dalyviai neišėjo alkani –

tradicinio lietuviško maisto pasirinkimas buvo tikrai didelis.

Dvi mugės dienas Lemonte sklandė Kalėdų dvasia. Tas dienas rūpesčiai buvo tarsi kažkur dingę. Ir „reikia“ sąrašas sumažėjo...

Puikųjį savaitgalį sekmadienio vakarą užbaigė šv. Mišios Pal. Jurgio Matulaičio misijoje.

Ačiū organizatoriams už prasmingą, sėkmingą ir džiaugsmingą mugę. Pasižymėkite savo kalendoriuose, kad 2016 m. mugė vyks gruodžio 3 ir 4 d. ir neužmirškite pasikviesti draugus.

Menininkas Vidma Wait (Vidmantas Vaitkevičius) iš Kauno pastaruosius 10 metų gyvena Londone. Jau antrą kartą atvykęs į Čikagą mugėje rodė savo kūrybą. Jo darbų paroda atsidarys gruodžio 20 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje po 11 val. r. šv. Mišių ir Kūčių pietų.

Ingrida Naudžiūtė-Sherpitis su dukromis Kristute (k.) ir Julyte.

Konkursas užsienio lituanistinėms mokykloms

Švietimo ir mokslo ministerija skelbia konkursą užsienio lietuvių neformaliojo lituanistinio švietimo projektams finansuoti 2016 metais. Lituanistinės mokyklos, kitos švietimo įstaigos ar jas vienijančios organizacijos iki sausio 30 d. gali teikti paraiškas mokyklų bendradarbiavimo, mainų projektams, stovykloms organizuoti ir kitai veiklai. Kadangi liepą vyks Lietuvos moksleivių dainų šventė „Tu mums – viena“, lituanistinių mokyklų meno grupės gali gauti finansinę paramą tautiniams rūbams įsigyti.

Finansinė parama taip pat bus skiriama metodinei ir mokomajai medžiagai, tautinei atributikai, mokymo ir kitoms priemonėms sukurti, išleisti, įsigyti. Parama gali būti skiriama ir šių mokyklų mokytojų kvalifikacijai tobulinti, taip pat informacinių leidinių leidybai, interneto svetainių atnaujinimui.

Atrenkant finansuotinus projektus, pirmeny-

bė bus teikiama tiems, kurie turės papildomų finansavimo šaltinių, plėtojantiems lituanistinių mokyklų tarpusavio bendradarbiavimą, orientuotiems į ilgalaikę lituanistinę veiklą ir kt. Pirmenybė bus teikiama ir mokytojų kvalifikacijos tobulinimui.

Užsienyje veikia daugiau nei 160 neformaliojo švietimo lituanistinių mokyklų. Jose savaitgaliais

ugdoma apie 7 tūkstančiai vaikų. Konkurso tikslas – skatinti užsienio lietuvių, lietuvių kilmės užsieniečius ir užsieniečius mokytis lietuvių kalbos, susipažinti su mūsų valstybės istorija, kultūra, dabartimi, stiprinti ir palaikyti lietuvių. Projektų paraiškos forma ir informacija skelbiama Švietimo ir mokslo ministerijos interneto puslapiuose: <https://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas/informacija-atvykstantiems-is-usienio-isvykstantiems-i-uzsieni/neformalusis-lituanistinis-svietimas>; <https://www.smm.lt/web/lt/konkursai/kiti-konkursai/> paskelbtas neformaliojo-lituanistinio-svietimo-projektu-konkursas.

Projektų paraiškas siųsti paštu Švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriui (A. Volano g. 2, LT-01516, Vilnius) ir elektroninio pašto adresu daiva.zemguliene@smm.lt.

Švietimo ir mokslo ministerijos info

Lituanistinė programa Kente

Clevelando plėtros fondo patikėtinis Rimas Aukštuolis, LR garbės konsulė Ingrida Bublienė, KSU plėtros vyresnysis vadovas David Grober, Kent Lituanistinės programos pirm. dr. Viktoras Stankus. Organizatorių nuotr.

Kent State universiteto plėtros vyresnysis vadovas David Grober susitiko su Kent Lituanistinės programos komiteto (Kent Lithuanian Program Committee) pirmininku dr. Viktoru Stankumi, LR garbės konsule Ingrida Bubliene ir Clevelando plėtros fondo patikėtinu Rimu Aukštuoliu aptarti lituanistikos Kente.

Tartasi, kaip plėtoti lituanistinę programą Kent universitete ir telkti lėšas „KSU Foundation“, kuris remia Kente studijuojančius lietuvių studentus, Lietuvos Šiaulių universiteto studentus, studijuojančius pagal mainų programą KSU, bei Šiaulių universiteto mokslininkus, atliekančius akademines studijas ir tyrinėjimus Kente. Tyrinėjimų ir bendradarbiavimo programą su Šiaulių universitetu inicijavo dr. V. Stankus 2010 m., pakvietęs dr. Stasį Tumėną tyrinėti Kent universiteto lituanistinius archyvus. Tolesnis bendradarbiavimas kartu su konsule I. Bubliene 2011 m. atvedė iki Šiaulių ir Kent universitetų bendradarbiavimo sutarties (Memorandum of Understanding). Visai neseniai profesines studijas Kente atliko dr. Vita

Juknevičienė iš Šiaulių universiteto (apie tai jau buvo rašyta „Drauge“, lapkričio 24 d. laidoje). Tartasi ir kaip paremti Lituanistinį archyvą, Lietuvių knygų rinkinį (Book Collection) Kente. Dalis archyvų yra išsiųsta Šiaulių universiteto bibliotekai. Taip pat kalbėta, ar sutelkti 25 000 dol., įamžinant lietuvių Lietuvos akademinių studijų kambaryje „Integrated Sciences Building“ pastate, kur atliekami tyrimai, pritaikant skystuosius kristalus gamyboje (Kent šioje srityje pirmauja) ir naudojant Lietuvoje pagamintus lazerius. Rimas Aukštuolis, dr. Viktoras Stankus ir LR garbės konsulė Bublienė kreipiasi į lietuvių visuomenę, kviesdami paremti lituanistinius darbus Kent universitete. Aukos „Kent State Lithuanian Fellowship Program“ nurašomos nuo federalinių mokesčių, aukoti: Kent State Lithuanian Program # 20079, Tax I.D. # 34-6576307. Adresas: Dean, College of Arts and Sciences, 104 Bowman Hall, Kent State University, P.O. Box 5190, Kent, Ohio 44242.

Dr. Viktoras Stankus
Kent Lituanistinės programos pirmininkas

Švietimo premija 2015-2016 m.

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją“ švietėjui, kuris ilgus metus dirbo Švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių ir knygų leidime bei redagavime, programos ir gairių tobulinime, ar ilgus metus dirbo ar tebedirba mokytojo-vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki 2016 m. sausio 15 d. paštu: Lithuanian Educational Council, 170 Query St., New Bedford, MA, 02745 arba e-paštu: donavickas95@hotmail.com pažymint, kad siūlote švietimo premijai kandidatą. Prašome prie pasiūlymo pridėti paaiškinimą, kodėl ją/jį siūlote.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė. 2015–2016 m. Švietimo premija buvo įteikta Rimai Polikaitytei-Birutienei. Kiti laureatai yra buvę Faustas Strolia, Amanda Muliolienė, Marytė Newsom, Nekalto Prasidėjimo Seserų kongregacija, Jūratė Dovilienė, Audronė Elvikienė, Dalilė Polikaitienė, Regina Kučienė, Danutė Bindokienė, Bronius Krokys, Vida Bučmienė, Jonas Kavaliūnas, Julius Širka, Stasė Petersonienė ir Elena Ruzgienė. Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Los Angeles Advento Agapė

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Los Angeles jauniausi ateitininkai gieda Advento agapės metu. Dešinėje kuopos globėja Žydra van der Sluys.

ŽYDRA VAN DER SLUYS

Gruodžio 6 d. Los Angeles ateitininkai Šv. Kazimiero parapijoje rinkosi pažymėti II Advento sekmadienį. Šv. Mišias aukėjo kun. Tomas Karanauskas, o jam talkininkavo ateitininkai: jaunės Gabija Paliulytė ir Emilija Venckutė patarnavo kunigui, moksleivės skaitė Šv. Rašto skaitinius ir pravedė visuotines maldas, o kuopos globėja Žydra van der Sluys uždegė antrąjį Advento vainiko žvakę.

Po Mišių ateitininkai ir svečiai susirinko Lietuvių Tautiniuose namuose. Sendraugė Danguolė Navickienė papasakojo apie Adventą, bei Advento vainiko ir žvakių reikšmę. Tada moksleiviai Kristina Labutytė, Laura van der Sluys, Sofija Žukaitė ir Justinas Memėnas paskaitė ištraukas iš Senojo ir Naujojo testamentų. Jaunučiai pradėjo muzikinę popietės dalį giesme „Tylioji naktis“, o balsingoji Vita Polikaitytė-Vilkienė pagiedojo kitas kalėdines giesmes. Muzika sugraudino ir suvirpino ne vieno ateitininko širdį.

Buvę Žiemos kursų dalyviai – atsiliepkite!

Moksleivių Ateitininkų sąjungos Žiemos kursai vyks gruodžio 26–sausio 1 d. Katalikų federacijos jaunimo stovyklavietėje Dainavoje. Kursų istorija ilga. Organizatoriai norėtų buvusių kursantų indėlio. Kursų organizatoriai kviečia buvusius kursantus prisidėti prie kursų istorijos sudarymo. Yra renkamos nuotraukos iš ankstyvesnių kursų. Jei jų turite, malonėkite jas suskaitmeninti ir atsiųsti programos komiteto pirmininkui Liudui Landsbergiui el. paštu: liudaslands@gmail.com. Taip pat laukiami ir prisiminimai apie kursus bei komentarai, kaip kursai paveikė jūsų gyvenimą. Malonėkite juos atsiųsti Liudui iki gruodžio 20 d.

Los Angeles moksleiviai atlieka Advento agapės programą. Iš k.: Paula van der Sluys, Sofija Žukaitė, Kristina Labutaitė ir Justinas Memėnas. Vitos Vilkienės nuotraukos

Ateitininkų tinklalapiai

Šį pavasarį netekome tinklalapių meistro a. a. Prano Pranckevičiaus, kuris ilgus metus prižiūrėjo ir tvarkė Šiaurės Amerikos ateitininkų tinklalapį. Greitai supratome, kiek daug darbo valandų mūsų brangus idėjos draugas įdėjo į šį darbą.

Gruodžio 6 d. Š. Amerikos ateitininkų valdybos pirmininkas dr. Remigijus Satkauskas sušaukė visų ateitininkų vienetų atstovų pasitarimą, kuriame vyko diskusijos apie tinklalapio atnaujinimą, kad jis kuo geriau tarnautų visų poreikiams. Pasitarime dalyvavo Ateitininkų šalpos fondo, Ateitininkų namų, Ateitininkų sendraugių sąjungos, Korp! Giedra ir ateitininkų žiniasklaidos atstovai.

Posėdžio metu tinklalapių žinovas Vytas Čuplinskas supažindino su tinklalapių galimybėmis, patarė, kokia informacija turėtų būti atnaujinta. Vienetai yra prašomi surašyti informaciją, kurią norėtų skelbti tinklalapyje ir pateikti el. paštu ŠAAV pirm. dr. Remigijui Satkauskui rsatkauskas@comcast.net iki gruodžio 20 d., kad tinklalapio atnaujinimo darbas galėtų eiti pirmyn.

Gruodžio 2 d. studentai ateitininkai suorganizavo Lietuvių dienas Saint Louis Universitete, Missouri valstijoje. Apie 300 išalkusių studentų vaišinosi lietuviškais koldūnais, kepta česnakine duona ir šakočiu bei susipažino su lietuvių kultūra ir tradicijomis. Nuotraukoje renginio organizatorės Lija ir Audra Siliūnaitės. Kairėje –Gintas Jarašius, o dešinėje, tarp dviejų draugų – Matas Lapkus.

Sekmadienį, gruodžio 20 d. Jaunimo centre

5620 S. Claremont, Chicago
1 val. p. p.

Registruoja dr. Ona Daugirdienė

630-325-3277 arba odaugirdas@hotmail.com

Apie savo dalyvavimą praneškite iki gruodžio 15 d.

Visi kviečiami!

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

VARDANTOS LIETUVOS

Vlado Putvinskio darbų tęsėjas

Prof. Vaidievučio Andriaus Mantauto 90-ies metų jubiliejui

STASYS IGNATAVIČIUS

Vlado Putvinskio vaikaičio, LŠS garbės šaulio ir LŠS išeivijoje garbės vado prof. Vaidievučio Andriaus Mantauto gyvenimą galima suskirstyti į dvi kryptis: mokslo ir visuomenės veikėjo.

V. A. Mantautas gimė 1925 m. gruodžio 7 d. Graužikuose, Kelmės valsčiuje, Raseinių apskrityje, visuomenės veikėjų ir aktyvių šaulių Sofijos ir Aleksandro Mantautų (Marcinkevičių) šeimoje. 1934 m. jo tėvas Lietuvos šaulių sąjungos Centro valdybos nario uniforma priėmė jo iškilmingą šaulio priesaiką. 1944 m. V. A. Mantautas baigė Kauno gimnaziją, kurioje besimokydamas (1943–1944 m.) priklausė ginkluotai šaulių pagrindinio grupėi. Dalyvavo skautų veikloje. 1944 m. vasarą, artėjant frontui ir antrajai sovietinei okupacijai, Mantautų šeima pasitraukė į Vokietiją. Prieš išvykstant, liepos 9 d., V. A. Mantautas su V. Putvinskio-Pūtvio bendražygiu Kaziu Dudėnu prie Graužikų dvaro užkasė V. Putvinskio-Pūtvio archyvo likučius.

Vokietijoje V. A. Mantautas 1946–1948 m. studijavo filosofijos ir teologijos mokslus Eichstato aukštojoje filosofijos ir teologijos mokykloje (dabar Eichstato universitetas) ir kunigų seminarijoje. 1948–1950 m. studijas tęsė jėzuitų ordino noviciate Pulache, 1950–1951 m. – Miuncheno universitete. Buvo lietuvių skautų aktyvus veikėjas.

Apsigyvenęs JAV tęsė filosofijos ir teologijos studijas Loyola University, Čikagoje, įgijo bakalauro laipsnį. 1952–1957 m. tobulinosi West Baden kolegijoje ir West Baden Springs universitete. 1958–1960 m. filosofijos mokslus studijavo Bostono kolegijoje, kurią baigė magistro laipsniu. 1960–1967 m. dėstė Šv. Kryžiaus kolegijoje Worcester, Fordham University apgynė filosofijos daktaro disertaciją. 1967–1970 m. buvo filosofijos profesoriaus asistentas, katedros vedėjas Albertus Magnus kolegijoje New Haven. Nuo 1970 m. dėstė technikos kolegijoje (Capitol Community – Technical College) Hartforde; 1982 m. tapo profesoriumi. 2003 m. sausio 21 d. buvo pakeltas į „Profesor Emeritus of Philosophy“ rangą. Filosofijos ir teologijos dalykus dėstė ir kitose kolegijose. Daug nuveikė steigiant dvimetes kolegijas Connecticuto valstijoje. 1973 m. buvo vienas iš šios valstijos Profesorių sąjungos steigėjų ir vadovų. 1993 m. – Stroebel premijos laureatas už humanitarinę pagalbą ir aktyvų dalyvavimą chroniško skausmo ligonių sąjungos veikloje. Gyvendamas JAV aktyviai veikė šaulių ir skautų organizacijose.

1952 m. pradžioje V. A. Mantautas savo šeimos ratelyje pasiūlė atkurti Šaulių sąjungą ir išeivijoje tęsti savo senelio Vlado Putvinskio-Pūtvio pradėtą darbą, į organizaciją pakviečiant V. Putvinskio bendražygius ir spėjusius į Vakarus pasitraukti nepriklausomos Lietuvos šaulius. Gavęs savo tėvų – Aleksandro ir Sofijos Mantautų – pritarimą, V. A. Mantautas ėmė burti iniciatyvinę organizacijos atkūrimo grupę, suformulavo pagrindinius atkuriamos Sąjungos darbo tikslus ir pradėjo organizacinę veiklą. Organizacinę atkūrėjų branduolį, kaip tada jį vadino, sudarė: Aleksandras ir Sofija Mantautai, Alfai Valatkaitis, plk. Mykolas Kalmantas, Elena Klupšienė ir pats Vaidievučio Andrius Mantautas. Atkūrėjai nutarė pradėti darbą ne nuo padalinių, bet nuo centro steigimo. Vadovauti iniciatyvinei grupei buvo patikėta Aleksandrui Mantautui, sekretoriumi ir darbo koordinatoriumi ryšininku tapo Vaidievučio Andriaus Mantautas, specifinių šaulių moterų uždavinių sprendimams – Sofija Mantautienė, atstovu Čikagoje – Alfai Valatkaitis, Toronte – Elena Klupšienė.

1953 m. pabaigoje iniciatyvinė grupė jau buvo gerai pasiruošusi aktyviai organizacinei veiklai. Kadangi nuo pat pradžios buvo laikomasi griežto ištikinimo, jog Šaulių sąjunga turi būti atkurta re-

Prof. Vaidievučio Andriaus Mantautas

„Draugo“ archyvo nuotr.

miantis V. Putvinskio ideologija ir principais, tinkamiausia proga išeiti į viešumą buvo V. Putvinskio-Pūtvio 25-erių metų mirties minėjimas 1954 m. kovą. Buvo išsiuntinėti straipsniai į lietuvišką spaudą JAV ir Kanadoje, paruošti trys V. Putvinskio-Pūtvio biografijos konspektai, jo minčių rinkiniai ir straipsniai. Beveik visus biografinius straipsnius ir konspektus paruošė V. A. Mantautas.

1954 m. kovo 7 d. Tėvynės mylėtojų draugijos 2-osios kuopos suruoštame V. Putvinskio mirties metinių minėjime dalyvavo apie 100 žmonių (dauguma – buvę šauliai). Atkūrimo branduoliui atstovavo jo steigėjai A. Mantautas, A. Valatkaitis ir plk. M. Kalmantas. Čikagos lietuvių auditorijoje buvęs LŠS viršininkas plk. M. Kalmantas, atkūrimo branduolio įgaliotas, susirinkusiems paskelbė apie organizacijos atkūrimą. Šis pranešimas buvo sutiktas plojimais.

Buvo sudaryta komisija LŠST statuto projektui paruošti. Komisiją sudarė LŠST laikinosios Centro valdybos nariai V. A. Mantautas, plk. M. Kalmantas ir A. Valatkaitis. Šis darbas buvo atliktas 1954 m. birželio 29 d. V. A. Mantautas buvo įgaliotas nuvykti į Torontą ir Washingtoną išsiaiškinti LŠST veiklos JAV ir Kanadoje teisėtumo klausimą. Jam lankantis Toronte, 1954 m. liepos 11 d., buvo įsteigtas pirmasis šaulių padalinys išeivijoje – Toronto šaulių klubas. Rugpjūtį LŠST laikinosios Centro valdybos sekretorius V. A. Mantautas pasiekė Washingtoną. Pirmiausia aplankytas Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Povilas Žadeikis, kuris nuoširdžiai pritarė LŠST atkūrimui, prižadėjo savo moralinę paramą ir leido visose JAV įstaigose paminėti jo vardą kaip Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro (jam esant KA ministru, jo pastangomis 1919 m. Šaulių sąjunga Lietuvoje buvo legalizuota ir priimta Krašto apsaugos ministerijos globon). Vadovaudamasis ministro P. Žadeikio, taip pat tuometinio pasiuntinybės patarėjo J. Kajecko patarimais, V. A. Mantautas susisiekė su įvairiais JAV valdžios pareigūnais bei įstaigomis ir buvo užtikrintas, jog Šaulių sąjunga nėra įtraukta į JAV Teisingumo ministerijos subversyviųjų organizacijų sąrašą. Buvo gauta daug šauliams reikalingos informacijos ir gerų konkrečių pasiūlymų dėl šaulių vienetų veikimo būdų, jų taisyklių turinio ir registravimo procedūros. Po kelionės į Washingtoną, 1954 m. rugpjūčio 15 d., buvo įsteigtas Čikagos šaulių klubas, kuriam 1954 m. lapkričio 10 d. V. A. Mantautas paruošė taisykles, o 1955 m. sausio 26 d. šis klubas buvo oficialiai įregistruotas Čikagos savivaldybėje. 1956–1957 m. V. A. Mantautas LŠST laikinojoje Centro valdyboje užėmė I sekretoriaus ir ryšių viršininko pareigas. 1957 m. birželio 29 d. LŠST vadovybės ir padalinių atstovų konferencijos metu V. A. Mantau-

tui buvo suteiktas LŠST atkūrimo iniciatoriaus vardas.

V. A. Mantautas didžiausiu savo laimėjimu laikė Šaulių sąjungos atkūrimą ir visada prisimena tą nelengvą darbą: „Šaulių sąjunga ir be manęs būtų atsikūrusi, bet džiaugiuosi, kad man pavyko tą reiką paskubinti. Aš visą laiką tikėjau, kad kada nors Lietuva bus laisva, ir buvo liūdna, kad nėra šaulių. Mano tėvas tuomet jau gulėjo mirties patale. Jam buvo pagrasinta nesikišti į VLIK'ą, o su šauliais leista 'terliotis'. Nusprendėme, kad man tuo užsiimti bus saugiau. Tam pritarė mano tėvai, į darbą įsitraukė ir sesuo”.

1963 m. vasario 2 d. tuometinis LŠST Centro valdybos pirmininkas J. Giedrikas sudarė komisiją V. Putvinskio-Pūtvio monografijai leisti. Komisiją sudarė: vyr. redaktorius A. Mantautas, vyr. redaktoriaus pavaduotojas P. Mučinskas, viceredaktorius ir redakcinės komisijos sekretorius V. A. Mantautas ir komisijos narė S. Mantautienė. Šis darbas truko beveik 10 metų, ir bene didžiausias darbų krūvis teko V. A. Mantautui. Išleisdamas knygą „Vladas Putvinskis-Pūtvis. Gyvenimas ir parinktieji raštai” V. A. Mantautas buvo vienas iš autorių kitų knygų – „Nepriklausomai Lietuvai” (1965) ir „Balys Sruoga mūsų atsiminimuose” (1974). Taip pat 1956–1962 m. redagavo šaulių skyrių „Tremties trimas” žurnale „Karys”. Prof. V. A. Mantautas ir toliau tęsė leidybinį darbą – nagrinėjo senelio raštus, ruošė leidybai mamos prof. Sofijos Pūtvytės-Mantautienės ir tėvo Aleksandro Mantauto darbus, padėjo išleisti senele Emilijos Putvinskienės atsiminimus ir knygą „V. Putvinskio-Pūtvio laišškai”. Šiuo metu Professor Emeritus (toks dabar jo akademinis titulas) V. A. Mantautas rašo savo prisiminimus ir straipsnių ciklą „Nuo pergalės iki tragedijos”.

1989 m. pavasarį į piktadarių rankas pateko dalis Graužikuose užkasto V. Putvinskio archyvo, už kurį buvo prašoma pinigų. V. A. Mantauto pastangomis buvo išsaugotas LŠS įkūrėjo archyvas, o nusikaltėliai sulaikyti.

1970 m. Vaidievučiui Andriui Mantautui buvo suteiktas LŠST garbės nario vardas, 1974 m. – LŠST garbės pirmininko vardas, 1994 m. – tapo LŠSI garbės vadu, 1993 m. jam buvo suteiktas LŠS garbės šaulio vardas. Už nuopelnus Šaulių sąjungai jis apdovanotas Šaulių žvaigžde, Šaulių žvaigždės medaliu ir 1-ojo laipsnio LŠS garbės ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai”.

Reikėtų paminėti, kad jis aktyviai veikė ir Skautų sąjungoje. Redagavo skautų ir skautų vyčių skyrius laikraštyje „Draugas”, žurnaluose „Mūsų vytiš” ir „Skautų aidas”. Buvo skautas vytiš, vėliau – vyresnysis skautininkas, LSS filisteris. Už nuopelnus apdovanotas Lelijos ordinu. Tarptautinės akademinės korporacijos „Phi Theta Kappa, Alpha Zeta Psi” garbės narys, „Savitarpinės pagalbos žinių”, „Mūsų vilties”, *Lietuviškos enciklopedijos* ir kitų leidinių bendradarbis.

Sunku surasti žodžių tinkamai apibūdinti prof. Vaidievučio Andriaus Mantauto veiklą. Manau, kad tinkamiausi būtų – senelio Vlado Putvinskio-Pūtvio darbų tęsėjas.

Prieš dešimtį metų, kuomet minėjome jo 80-metį, jis sakė: „Mano širdyje visada yra Lietuva, o Šaulių sąjunga – tiesiausias kelias į lietuvių širdį. Studentai yra mano antroji meilė. Žinoma, asmeniniame gyvenime didžiausia meilė – žmona (žmona mirė 2012 m. vasario 9 d. – Aut. pastaba) ir dukra. Kai buvau mažas, norėjau tapti popiežiumi, prezidentu arba traukinio mašinistu, deja, nei viena iš šių svajonių neišsipildė, bet studentai sako, kad pasiekiau daug. 42-ejus metus dirbau dėstytoju, ko norėjau, tą pasiekiau...”

Stasys Ignatavičius – LŠS G5 skyriaus vyr. specialistas, LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentas

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Premjeras užstoja V. Landsbergį

Vilnius (Alfa.lt) – Premjeras socialdemokratų vadovas Algirdas Butkevičius tikisi, kad antru balsavimu Laisvės premija pirmajam valstybės vadovui atkūrus nepriklausomybę Vytautui Landsbergiui bus paskirta. Jo žodžiais, tiek atkuriant mūsų valstybingumą, tiek įtvirtinant nepriklausomybę, V. Landsbergis „prie to yra smarkiai prisidėjęs, jo nuopelnai Lietuvai dideli”.

Seime vėl registruotas pasiūly-

mas dėl Laisvės premijos skyrimo V. Landsbergiui, po to, kai lapkričio pabaigoje parlamentas nepritarė Laisvės premijos komisijos pateiktam analogiškam siūlymui, tuo sukeldamas prieštaringas visuomenės reakcijas. Po šio balsavimo atsistatydino didžioji Laisvės premijos komisijos dalis.

V. Landsbergis 1990-aisiais vadovavo Aukščiausiosios Tarybos sesijai, priėmusiai Kovo 11-osios aktą, kuriuo atkurta Lietuvos nepriklausomybė.

Paskelbti kultūros ir meno premijų laureatai

Tarp laureatų ir skulptorius V. Urbanavičius, kurio darbas „Arka“ sukėlė ne tik daugybę ginčų, bet ir patyčių.

Vilnius (Kultūros ministerijos info) – Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų komisija paskelbė 2015 m. Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų laureatus.

- Jais tapo:
 - muzikologas Algirdas Jonas Ambrazas** – už fundamentalius XX amžiaus lietuvių muzikos tyrimus;
 - muzikas Leopoldas Digrys** – už Lietuvos vargonų mokyklos atgaivinimą ir plėtojimą;
 - aktorius Dainius Gavenonis** – už šiuolaikinį teatrą kuriančią aktorinę kalbą;
 - rašytoja Giedra Radvilavičiūtė** – už skvarbią visuomenės analizę, už eseistinio teksto kokybę;
 - skulptorius Vladas Urbanavičius** – už minties ir formos darną šiuolaikinėje skulptūroje;
 - grafikė Janina Grasilda Žilytė (Birutė Žilytė)** – už aukštąją modernią kultūrą puoselėjančią dailę.

Nacionalinės kultūros ir meno

premijas laureatams įteiks Prezidentė Dalia Grybauskaitė Vasario 16-ąją – Valstybės atkūrimo dieną. Premijos dydis – 30 400 eurų.

Nacionalinių kultūros ir meno premijų komisijai vadovavęs filosofas Leonidas Donskis pabrėžė, kad išrinkti laureatus – sudėtinga misija. „Manau, mes susidorojome su labai sunkiu darbu, po kurio dar reikia dvi savaites susivokti savyje”, – sakė L. Donskis. Kultūros žmonės filosofas pavadino Lietuvos laboratorija.

Nuo 1989 metų Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos kasmet teikiamos už reikšmingiausius pastarųjų 7 metų Lietuvos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės menininkų sukurtus kūrinius. Kasmet skiriamos ne daugiau kaip 6 Nacionalinės kultūros ir meno premijos, iš jų ne daugiau kaip 2 gali būti skiriamos už kūrinius kaip ilgametį kūrėjo kūrybinį indėlį į kultūrą ir meną.

Restauruotas partizanų štabo archyvas

Vilnius (Archyvai.lt) – Baigti restauruoti unikalūs Lietuvos partizanų Prisikėlimo apygardos štabo archyvo dokumentai. Prieš 65-erius metus Lietuvos partizanai šiuos dokumentus paslėpė miške ir slaptavietėje jie išbuvo iki 2014 m. lapkričio mėn., kai Ariogalos gimnazijos gimnazistai, tvarkydami Prisikėlimo apygardos štabo bunkerio Daugėliškių miške aplinką, atsitiktinai juos rado. Dokumentai buvo sudėti į metalinį konteinerį, kurio viduje buvo rasta 17 standžiai susuktų, virtėmis perrištų popieriaus ritinėlių. Dalis ritinėlių buvo suvynioti į prieskarių ir pokariu leistus laikraščius. Kadangi konteineris buvo pažeistas, ritinėliai buvo šlapi, purvini, aplipę žemėmis, augalų bei vabzdžių liekanomis. Išvyniojus ritinėlius nustatyta,

kad dokumentai gausiai padengti juodos spalvos pelėsiais, nesimatė teksto, popierius trapus. Dokumentai restauruoti igyvendinant projektą „Lietuvos partizanų Prisikėlimo apygardos štabo archyvo dokumentų restauravimas”, kurį finansavo Lietuvos kultūros taryba.

Igyvendinant projektą Lietuvos centriniame valstybės archyve buvo restauruota 550 konteineryje rastų lapų. Restauruoti Prisikėlimo apygardos štabo archyvo dokumentai yra labai unikalūs, paskutinį kartą panašus radinys buvo rastas daugiau nei prieš 10 metų, 2002 m.

Su skaitmeniniais dokumentų vaizdais ir mikrofilmais be apribojimų galės susipažinti visi Lietuvos istorija besidomintys asmenys.

Britai nelaukia D. Trump

Londonas (ELTA) – 378 000 britų jau pasirašė peticiją internete dėl draudimo JAV kandidatui į prezidento postą Donald Trump atvykti į Didžiąją Britaniją. Jei surenkama daugiau kaip 100 000 parašų, paprastai parlamente pradedami debatai dėl peticijos.

Milijardierius savaitės pradžioje pareikalavo uždrausti musulmonams atvykti į JAV. Dėl to jis sulaukė griežtos kritikos. D. Trump savo reikalavimą aiškino musulmonų poros Californijoje įvykdytą nusikaltimu, kai buvo nušauta 14 žmonių.

M. Chodorkovskis: Rusijoje bus revoliucija

Buvęs politinis kalinys nujaučia revoliuciją Rusijoje.

meduza.io nuotr.

Londonas (ELTA) – Buvęs susivienijimo „Jukos” vadovas Michailas Chodorkovskis tvirtina, kad revoliucija Rusijoje yra neišvengiama.

Turtingiausiu Rusijos žmogumi buvusiam M. Chodorkovskiui Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas 2013 metų gruodį suteikė malonę po 10 kalėjimo praleistų metų. Verslininkui pateikti kaltinimai dėl mokesčių slėpimo ir sukčiavimo buvo atlygis už

Kremliaus kritikavimą ir politinių ambicijų puoselėjimą. Išėjęs į laisvę, M. Chodorkovskis išvyko į Vokietiją, pasirinkdamas savanorišką tremtį.

Londonė, M. Chodorkovskis pareiškė, kad V. Putinas privedė Rusiją prie tokios situacijos, kai „revoliucija yra neišvengiama ir būtina”. Buvęs naftos magnatas pridūrė, kad jo duotis bus padėti, kad revoliucija būtų taiki.

Italai vėl rodo meilę Rusijai

Briuselis (BNS) – Europos Sąjungos šalys atidėjo derybas, ar reikia pratęsti ekonomines sankcijas Rusijai, kai Italija paprašė bloko vadovų išsakyti savo nuomonę šiuo klausimu per ateinančią savaitę vykiantį viršūnių susitikimą.

28 Bendrijos šalių ambasadoriai turėjo gruodžio 9 dieną be jokių debatų dar šešiams mėnesiams pratęsti sankcijas, kurios buvo paskelbtos Rusijai dėl konflikto Ukrainoje.

Sankcijų klausimas vertinamas prieštaringai tuo metu, kai Vakarų šalys stengiasi įtraukti Maskvą į pa-

stangas padėti išspręsti Sirijos konfliktą, todėl Roma sakė, kad sprendimą dėl sankcijų turėtų priimti ES vadovai, kurie netrukus susitiks Briuselyje.

Plačios ekonominės sankcijos, nukreiptos prieš Rusijos bankininkystės, naftos ir gynybos sektorius, buvo paskelbtos po to, kai pernai liepą virš Rytų Ukrainos buvo numuštas oro bendrovės „Malaysia Airlines” keleivinis lėktuvas. Dėl to incidento daugelis kaltino tame regione veikiančius prorusiškus sukilėlius, esą gavusius iš Maskvos galingų priešlėktuvinės gynybos sistemų.

Baigta byla dėl gimtadienio dainos

Washingtonas (Faktai.lt) – Teismo byloje dėl dainos „Happy Birthday To You” autorių teisių pagaliau priimtas sprendimas. Muzikinių įrašų įmonė „Warner/Chappell” yra pareiškusi savo teises į dainą, tačiau kiek anksčiau šiemet teismas nustatė, kad dainos žodžiai gali būti naudojami ir nemokant jokio honoraro.

Atsakovai – filmų kūrėjų ir menininkų grupė – teisme siekė susigrąžinti lėšas, už autorių teises surinktas bendrovės per kelis pastaruosius metus. Tiesa, teismas tarpusavio susitarimo sąlygų kol kas nepaviešino.

„Warner/Chappell” teises į dainą įgijo 1988 metais, todėl manoma, kad iki šiol kasmet ji surinkdavo 2 mln. JAV dolerių už autorines teises panaudojus dainą filme, televizijos serialo epizode, reklaminiame skelbi-

Seserys Hill – tikrosios dainos autorės.

Performingsongwriter.com nuotr.

me ar viešo pasirodymo metu. Tiesa, beveik prieš du dešimtmečius priimtu teisėjo sprendimu autorinės teisės gali būti taikomos ne pačiai dainai, o tik specifinėms dainos aranžuotėms.

Dainą 1893 metais sukūrė dvi seserys iš Kentucky valstijos Mildred Hill ir Patty Hill. Jų versija vadinosi „Good Morning To You”, o vėliau tapo per gimtadienius visame pasaulyje dainuojama daina.

Parengė Dainius Ruževičius

Čikagos lietuvė – laimėjo 100 tūkst. stipendiją

Kotrynos laimėjimu džiaugiasi visa šeima: brolis Vincentas su tėveliais Dainiumi ir Diana. Asmeninio archyvo nuotr.

Lapkričio 5 d. išties išliks įsimintina diena Čikagos lietuvei Kotrynai Staputytei bei jos šeimai. 20-etė Naperville (IL) miestyje gyvenanti studentė dalyvavo Amerikoje populiariame „Dr Pepper“ konkurse ir laimėjo 100 tūkstančių JAV dolerių stipendiją, o tai ji padarė taikliai mesdama amerikietiškojo futbolo kamuolį.

„Aš tik norėjau gerai praleisti laiką dalyvaudama šiame konkurse ir visiškai nesitikėjau laimėti. Šis laimėjimas pakeis viską mano gyvenime, padės įgyvendinti svajones, ypač medicinai srityje“, – džiaugdamasi savo ypatingu laimėjimu teigė K. Staputytė.

Taikli lietuvės ranka jai suteikė progą įgyvendinti savo svajonę JAV. „Levi’s“ stadione Santa Claros mieste Kalifornijoje vykusią studentų amerikietiško futbolo varžybų pertraukos metu Kotryna kartu su kitu varžovu turėjo per 30 sekundžių atlikti kuo daugiau perdavimų per „Dr Pepper“ gėrimo skardinės maketą.

Krepšinio metimo taktiką pasirinkusi K. Staputytė prametė savo pirmąjį metimą, bet tada tiksliai metė 17 kartų ir vienu taikliu metimu aplenkė vaikiną.

„Tai pakeis viską. Tai padės man siekti savo svajonės padėti žmonėms su negalia. Galėsiu mokytis medicinos ir nesirūpinti finansine padėtimi“, – JAV sporto žiniasklaidos galiūnei ESPN kalbėjo lietuvė.

College of Du Page šiuo metu studijuojanti Kotryna tikisi įgijusi bakalaurą laipsnį pradėti studijuoti mediciną ir padėti žmonėms su negalia.

„Dr Pepper“ konkursas, kuriame visoje Amerikoje dalyvavo per 90 tūkst. dalyvių, vyko keliais etapais. K. Staputytė, kaip ir kiti šio konkurso dalyviai, turėjo internete, video siužete, pasidalyti savo svajone ir tikslu padėti žmonėms. 16 laimingųjų pateko į pusfinalį, o patys geriausi – į finalą, kurį tiesiogiai transliavo ESPN televizija.

„Mano geriausias draugas Dominykas turi raidos sutrikimų. Pati mačiau, kaip jis atvykęs į JAV drastiškai pagerino savo įgūdžius, ir viskas – dėl gautos medicinos pagalbos ir nuostabios palaikymo sistemos, draugų. Noriu būti pirmąją savo šeimoje medike, kuri padėtų pagerinti sutrikimų turinčių vaikų gyvenimą visame pasaulyje“, – taip konkurso svetainėje savo svajonę pristatė K. Staputytė. Ši jos svajonė virto saldžia realybe!

SPORTAS

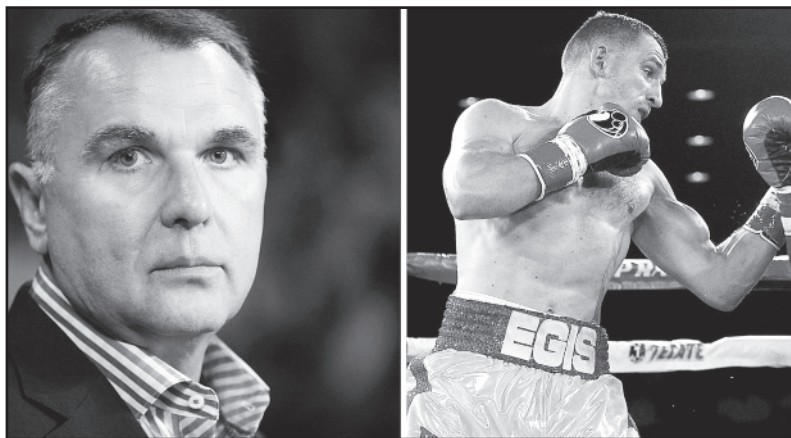
Garsaus vadybininko žvilgsnis nukreiptas į lietuvį

Praėjusią savaitę Tarptautinei bokso federacijai (IBF) paskelbus, kad pasaulio čempionu tapęs britas Tyson Fury prieš atsakomąją kovą su ukrainiečiu Volodymyru Klyčko turės susikauti su kitu šios šalies boksininku – Viačeslavu Glazkovu, kova įgavo lietuvišką atspalvį.

31-erių metų V. Glazkovo, pravardžiuojamo Caru, vadybininkas – lietuvis Egis Klimas. Nuo 1989-ųjų metų Jungtinėse Amerikos Valstijose išsikūręs 51-erių E. Klimas bokso pasaulyje – ryški figūra, nusipelnusi tarptautinės pagarbos.

Prieš dvejus metus vienas didžiausių pasaulio sporto tinklalapių „Yahoo Sports“ lietuvį įtraukė tarp 25-ių įtakingiausių bokso pasaulio žmonių.

Dabar jo prižiūrimas boksininkas V. Glazkovas turės galimybę susikauti dėl profesionalų supersunkaus svorio čempiono titulų pagal WBA (Pasaulio bokso asociacija), WBO (Pasaulio bokso organizacija) bei IBO (Tarptautinė bokso organizacija) versijas.

E. Klimas įsitikinęs – E. Kavaliauskas gali būti pirmuoju lietuviu, kuris taps profesionalaus bokso pasaulio čempionu.

Jaučiu, kad jis tikrai bus žinomas, kaip pirmas profesionalaus bokso pasaulio čempionas iš Lietuvos“, – sakė E. Klimas

E. Kavaliauskas dalyvauja vienos garsiausių JAV kovų organizatorių „Top Rank“ rengiamose kovose. Po šios organizacijos vėliava kovėsi ir legendinis Muhammad Ali, o dabar jai atstovauja ir garsusis Manny Pacquiao. 2008 m. Pekino ir 2012 m. Londono vasaros olimpinių žaidynių dalyvis kaunasi svorio kategorijoje iki 67,9 kilogramo.

Lietuviai – perspektyvūs

E. Kavaliauskas – ne vienintelis lietuvis, sugebėjusio užkariauti bokso pasaulį, klientas iš gimtosios šalies. Pas E. Klimą bokso paslapčių mokėsi ir ne vieną svorią pergalę JAV profesionalų bokso ringuose pasiekęs čikaigškis Donatas Bondorovas.

Naujas E. Klimo klientas – 29-erių metų Virgilijus Stapulionis. Gruodžio 4 d. jis įveikė Cesar Villa – tai buvo pirmoji jo kova už Atlantą. Anksčiau lietuvis sėkmingai kovėsi Vokietijoje ir Anglijoje.

E. Klimas mato ir daugiau perspektyvių Lietuvos kovotojų – jo žvilgsnis krypta į 2012 metų olimpinių žaidynių prizininką Evaldą Petrauską ir 21-erių metų Europos čempioną Eimantą Stanionį.

„Tikrai yra perspektyvių lietuvių. Pavyzdžiui, E. Petrauskas, kuris pats yra labiau linkęs į profesionalų ringą. Taip pat E. Stanionis – jis labai perspektyvus. Tikiuosi, kad jis sugebės patekti į olimpinės žaidynės, o vėliau atvyks ir į JAV. Būtų malonu pamatyti jį“, – teigė JAV pripažintas bokso specialistas, lietuvis E. Klimas.

Turi svajonę

Lietuvis prižiūri daugiau nei dešimt atletų, o jo sąrašas – ir profesionalų bokso pussunkio svorio kategorijos žvaigždė rusas Sergejus Kovaliovas, Jevgenijus Gradovičius, ir kitos garsios pavardės. Tačiau E. Klimas didžiausią savo svajonę sieja su lietuviu – Egidijumi Kavaliausku. Dešimt pergalių turintis ir profesionaliame ringe dar nenugalėtas 27-erių E. Kavaliauskas į save jau atkreipė amerikiečių dėmesį – juo domisi net HBO televizija.

E. Klimas įsitikinęs – perspektyvus kaudietis gali būti pirmuoju lietuviu, kuris taps profesionalaus bokso pasaulio čempionu. „Iki čempiono kovos aš jį tikrai nuvesiu, o kaip bus toliau – nežinau. Bet turiu dideles viltis ir tikiu juo. Egidijumi yra smarkiai susidomėję didžiausi kovų rengėjai ir HBO televizija, kuri JAV yra viena įtakingiausių. Kalbant apie jo galimybes tapti čempionu – duotiau ne penkiasdešimt, o visus devyniasdešimt procentų, žiūrint į šiandien esančią situaciją. Svarbiausia, kad viskas būtų gerai su sveikata – be traumų.

Europos plaukimo čempionate – G. Titenio bronza ir 8 Lietuvos rekordai

8 Lietuvos rekordai, 5 finalai ir vienas bronzinis medalis. Su tokiais pasiekimais į Vilnių parskrido Lietuvos plaukikų septynetas, gynęs šalies garbę Europos čempionate trumpame, 25 m ilgio, baseine.

Netanijoje (Izraelis) gruodžio 2–6 dienomis plaukė Giedrius Titenis, Mindaugas Sadauskas, Andrius Šidlauskas, Danas Rapšys, Povilas Strazdas, Deividas Margevičius ir Gytis Stankevičius.

Į Lietuvą plaukikai sugrįžo su vieninteliu medaliu – G. Titenis pelnė bronzą pagerinęs Lietuvos rekordą 100 m krūtine rungtyje – jis nuotolį įveikė per 57,02 sek. Lietuvis atsiliko tik nuo vokiečio Marc Koch (56,78) ir brito Adam Peaty (56,96).

Per pusę trumpesnėje atkarpoje – 50 m krūtine rungtyje anykštėnas pagerino šalies rekordą (26,38 sek.) ir liko penktas.

Arti medalio buvo ir D. Rapšys, kuris 200 m nugara rungtyje pasiekė dar vieną Lietuvos re-

kordą – užtruko 1 min. 51,3 sek. ir liko ketvirtas.

M. Sadauskas 100 m plaukimo laisvuju stiliumi rungtyje atrankos varžybose distanciją įveikė per 47,18 sek. ir 0,36 sek. pagerino 21 metų gyvavusį Raimundo Mažuolio pasiektą Lietuvos rekordą. Finale jis liko septintas.

„Visos jėgos nukreiptos į pasirengimą Rio de Žaneiro olimpinėms žaidynėms. Vyrų dirba, treneriai taip pat – kitų šalių plaukikai nestovi vietoje, ypač olimpiniais metais. Dedame visas pastangas, kad pasirengtume gerai. Niekas negali trukdyti pasiruošimo – jis turi būti optimalus. Pasidžiaugėme šiuo čempionatu ir gana, reikia judėti toliau“, – po čempionato lietuvių pasirodymu patenkintas buvo rinktinės treneris Žilvinas Ovsiukas.

Jis tikisi, kad per likusius mėnesius iki žaidynių dar keli lietuviai įvykdys olimpinius normatyvus. Juos dabar yra įvykdę Rūta Melutytė, G. Titenis, D. Rapšys ir vyrų estafetė.

Paženklinti išrinktųjų antspaudu

Naują fotomenininkės Valerijos Dichavičienės albumą pasitinkant

Valerija Dichavičienė – bibliotekininkė, dailininkė, fotomenininkė-portretistė, fotografuoja nuo 1975 m. Bibliotekininkystės studijas Vilniaus universitete baigė 1954 m. Dirbo Šiaulių viešosios (dabar Povilo Višinskio) bibliotekos direktoriaus pavaduotoja, direktorė (1954–1962). Siekė, kad būtų pastatytas modernus, reikalavimus atitinkantis pastatas, buvo veikli Šiaulių visuomeninio gyvenimo dalyvė. 1962 m. jai buvo suteiktas Lietuvos nusipelnusios kultūros ir švietimo darbuotojos vardas. 1966–1977 m. Lietuvos respublikinės (dabar Nacionalinė Martyno Mažvydo) bibliotekos direktoriaus pavaduotoja. Per 40 kūrybinės veiklos metų yra sukūrusi per 300 Lietuvos kultūros asmenybių portretų, grafikos darbų ciklą. Surengė per 30 fotografijos parodų (1983–2014) ir dvylika piešinių parodų (1997–2014). Lietuvos fotomenininkų sąjungos narė (1979), Garbės narė (2000). 2005 m. jai suteiktas Lietuvos Meno kūrėjos statusas. 2010 m. menininkė buvo apdovanota „Plungės fotobienalės 2010“ didžiuoju prizu – Šv. Florijonu.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Sakoma, Kalėdos ateina tik sykį metuose. Bet kai likimas lemtingą 1977 m. vasarą Lietuvos sostinėje mane asmeniškai suvedė su Valerija ir Rimantu Dichavičiais, širdyje iškart pajutau susitikęs du idealistus, nešančius Betliejaus žvaigždę kiekvienam sutiktam gruoblėtame soclagerio kelyje. Tuomet šie du patriotai lietuviai menininkai nepabijojo tuo spinduliu pasidalinti ir su manimi – „buržuju, atsibasčiusiu iš supuvusios kapitalistinės Amerikos“. Jie nepakluso tarybiniam baubui, nepabūgo represijų, ir jau tada savo jaukiuose namuose Antakalnyje priėmė mane kaip savą. Ir, beveik keturiems dešimtmečiams praėjus, nepaisant amžiaus naštos, ne pačios geriausios sveikatos, mūsų trijulės draugystės žiburėlis dar ryškiai šviečia.

Prieš porą mėnesių sulaukiau dovanos iš Vilniaus – nuostabaus, 122 puslapių Valerijos Dichavičienės fotoalbumo „Jie ėjo su mumis į Laisvę“. Tai 1975–1995 metais fotografuotų, jau Anapilin išėjusių Lietuvos kultūros asmenybių portretų galerija: dailininkų, skulptorių, scenografų, fotografų, rašytojų, poetų, aktorių, režisierių, fizikų, chemikų, architektų, pedagogų, gydytojų, kalbininkų, verslininkų... Kiekvienas – ne eilinis pilietis, o Asmenybė iš didžiosios raidės.

Jų pavardės ir nuopelnai Lietuvai žinomi ir šia pus Atlanto gyvenantiems tėvynainiams. Šioje portretų galerijoje įamžinti ir iškilieji išeiviai: ar-

Pianistė, pedagogė Aldona Dvarionaitė. 1987 m.

Jie artėja link mūsų lyg paslaptingi praeities šešėliai. Prieš keliolika ar keletą metų daugelis iš jų buvo dar šalia mūsų – kūno ir kraujo pavidalu. Buvo kupini gyvybės ir paženklinti išrinktųjų antspaudu: ryškiu talentu, kurį jiems buvo atseikėjęs Dievas ir Gamta.

Visų Šventųjų dieną jie Antakalnio kapinių Menininkų kalnelyje priartėja prie gyvųjų ir atsistoja šalia didvyrių, kraują praliejusių už mūsų Laisvę, kaip bekūniai šešėliai, kaip sklandančios dvasios, kurios įsipina į iškilmingų Mišių, aukojamų už mirusius, eigą. Jie klauso, kaip arkivyskupas Gintaras Grušas, aukodamas Mišias už mirusiuosius, kalba apie gyvybę, didžiausią Dievo dovaną žmonijai. Ir kad branginti ją turime kaip indą, kuriame pulsuoja Dievo dvasia.

Jie klausosi, būdami šalia mūsų, kaip ir fotomenininkės Valerijos Dichavičienės fotografijų parodoje „Jie buvo greta mūsų“.

Aldona Žemaitytė
Draugo priedo „Kultūra“ buvusi redaktorė

chitektas Jurgis Gimbutas (1918–2001), verslininkas Antanas Mikalajūnas (1914–2005), skulptorius Antanas Mončys (1921–1993), gydytoja Albina Pundytė-Prunskienė (1921–1998), chemijos inžinierius Donatas Šatas (1929–1999), tapytojas Kazys Varnelis (1917–2010), tapytojas Kazimieras Žoromskis (1913–2004).

Viena nuotrauka atstoja tūkstantį žodžių

Bereikalingos beletristikos šioje knygoje skaitytojas neras. Tas, kas čia rašoma, yra pateikiama jautriai, tačiau taupiai. Vos vieno puslapio rėmuose Aldona Žemaitytė puikiai apmąsto Anapilin iškeliavusius, Valerijos Dichavičienės fotoobjektyve užfiksuotus tauriuosius lietuvius. Žodžių meistras, Valerijos vyras ir gyvenimo bendražygis Rimantas vaizdžiai apibūdina savo žmonos kūrybinį kelią skyrelyje „Meilė, aistra ir pasišventimas fotografijai.“

Pati Valerija savo knygoje atskleidžia vieną nuostabią, ko gero, mažai kam žinomą, istoriją:

„Kai 1990 Vilniuje lankėsi Michailas Gorbačiovas, jam ir jo žmonai Raisai buvo sudarytos atskiros programos. Jos pageidavimu, numatytas susitikimas įvyko Dichavičių namuose, sausio 13 dieną – lygiai metus prieš tragiškų 1991 įvykius. Ją lydėjo apsauga, dešimtys žurnalistų ir Lietuvos kultūros fondo pirmininkas Česlovas Kudaba. Viešnągė užtruko apie valandą. Apžiūrėjo darbus, pasirašė namų svečių knygoje, o Rimantas albume ‘Žiedai tarp žiedų’ užrašė:

per Žiedus – į Grožį,
per Grožį – į Meilę,
per Meilę – į Tiesą,
per Tiesą – į Laisvę,
per Laisvę – į Kūrybą,
per Kūrybą – į Dievą.

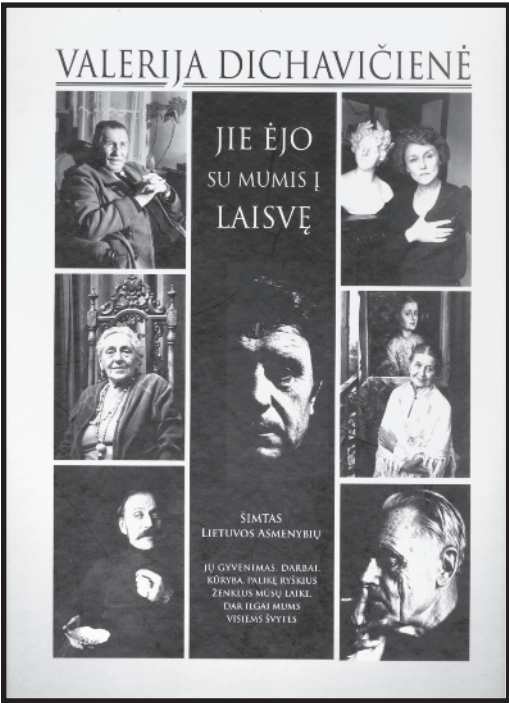
1987 metais pasirodė R. Dichavičiaus fotografijų albumas ‘Žiedai tarp žiedų’. Tai buvo pirmoji per visą sovietmetį knyga, parodanti Moters grožį, jaunystės žavesį ir svajas. Šio albumo pasirodymui leidimą asmeniškai suteikė tuometinis SSSR prezidentas Michailas Gorbačiovas. Albumas tapo sensacija ir leidimas buvo pakartotas tris kartus, išplatintas visame pasaulyje. Vien kinai pageidavo 1 000 000 knygos tiražo ‘siauram specialistų ratui’...

Apie tai 1987 m. rašė ‘Gimtas kraštas’ po Maskvoje įvykusios tarptautinės knygų mugės. Reikia prisiminti, kad tada visur ir visame saviavaliavo absoliuti cenzūra. Nė vienas, nesvarbu kieno žodžiu ar vaizdu užpildytas lapas, negalėjo būti atspausdintas be patvirtinančių burtazodžių ‘печатать разрешаю’ (‘Leidžiu spausdinti’). O kaip žinome, oficialiai jokios cenzūros Tarybų šalyje nėra...

Čia matome slapta nufotografuotą albumo ‘Žiedai tarp žiedų’ titulinį puslapį: reikėjo net septynių skirtingų valdiškų kontorų (tarp jų ir TSKP CK) patvirtinimo antspaudų, kad knyga būtų atspausdinta!

Valerijos fotoaparatas „Leica M2“. 1975 m.

Bet ir tai dar ne viskas: atspausdinus, reikėjo vėl surinkti antspaudus su kitu magišku žodžių deriniu: ‘распространять разрешаю’ (‘Leidžiu platinti’).

Michailo Gorbačiovo didžiausias nuopelnas mūsų Epochai buvo tai, kad jis išdrįso panaikinti Sovietų Sąjungoje cenzūrą – dešimtmečius dusinusią laisvą mintį, žodį, bet kokią kūrybos išraišką, luošinusią tautų dvasią, jų likimus.”

Arčiau savo kūno

1984 m. ruduo man išimintinas dėl daugelio priežasčių. Tuometinės Vilniuje praleistas savaitės priminė keletas istorinių nuotraukų, kurias Valerija paskelbė savo naujausiame albume. 60-jame puslapyje randu nuotrauką su parašu „Tapytoja, monumentalistė Sofija Veiverytė-Liugailienė. 1986 (korektūros klaida – turėtų būti 1984 – R.M.L. pastaba). Prie išeivijos žurnalisto Raimundo Mariaus Lapo portreto.” Pažintis su dailininke Vei-

Geografijos profesorius Česlovas Kudaba ir filosofijos mokslų dr. Raisa Gorbačiova Dichavičų namuose. Vieneri metai iki Sausio 13-osios įvykių. Vilnius, 1990 m. sausio 13 d.

veryte užsimezgė metais anksčiau. Kartais užbėgdavau pas ją pabendrauti, mat mudu buvome kaimynai Antakalnyje. Erdvioje, saulėtoje dirbtuvėje dailininkė kartą pradėjo mane piešti. Jai patiko mano veido bruožai: „Draugas Lapai, kitąsyk kai atvyksite į Vilnių, būtinai Jus nutapysiu.” Praėjo metai, ir vėl pasibeldžiu į jos duris. Ar pažadas bus ištesėtas? Pasirodo – taip! Pozavau tik vieną dieną. Po savaitės ant molberto stovėjo beveik keturių kvadratinį metrų mano portretas. Išvežant iš LTSR bet koki meno kūrinių, reikėjo tarybinės valdžios „palaiminimo” ir specialaus leidimo. Tam tikslui reikėdavo pateikti kiekvieno darbo nuotrauką trijuose egzemplioriuose (vieną – Vilniaus leidimo biurui, kitą – muitinei prieš išvykstant iš TSRS, o trečią – gal pačiai Maskvai?). Mano surinktus meno kūrinius (įskaitant ir Veiverytės nutapytą portretą) nufotografavo Rimantas. O kad Valerija buvo užbėgusi pas Veiverytę ir ją nufotografavo prie to darbo, aš sužinojau tik pamatęs knygą!

Vilniaus geležinkelio perone niūrią ir šaltą spalio popietę draugų būrys atėjo su manim atsisveikinti. Sukrovėm viską į kupė, taip pat ir į ruloną tarsi kilimą nuo porėmių nuimtą Veiverytės drobę. Išlenkėm butelį šampano, apsipylėme ašaromis, pamojavome vieni kitiems, traukiniui vėžlio žingsniu pradėjus riedėti Lenkijos sostinės link. Likimas toks, kad viename kupe keliavome su garsiąja pianistė Aldona Dvarionaitė (1939–2000). Jos itin dramatišką portretą, nufotografuotą Valerijos Dichavičienės, taip pat matome šio albumo 23-iaame puslapyje.

Aldona tuomet gyveno Gdanske. Ilga, varginga per naktį kelionė nebuvo tokia baisi (ypač po to, kai pasienio muitininkams sumokėjau jau nurodytą stambų muitą už vežamus meno kūri-

nus). Apie viską tą naktį kalbėjomės, įskaitant Aldonos Dvarionaitės surengtą koncertą Čikagoje (deja, apie tai tuomet nežinojau). Ryte atsidūrėme Varšuvos centrinėje geležinkelio stotyje. Palikome daiktus stoties saugojimo kameroje, mat Aldonos traukinys turėjo iškelti vakare, o aš su savo bičiuliu dailininku Stasiu Eidrigevičiumi buvau susitaręs susitikti vėlyvą popietę.

Lenkijos sostinėje vyravo neišpaskaitytas liūdesys. Eini gatve – viskas pilka. Parduotuvių vitrinose tuščios. Be sustojimo iš gausybės bažnyčių bokštų skambėjo varpai. Ir štai pasklido žinia – buvo nužudytas „Solidarumo” sąjūdžio kapelionas Jerzy Popiełuszko. Jis buvo visų tikinčiųjų herojus. 1981 m. gruodžio mėnesį Lenkijoje įvedus karinę padėtį, kunigas Popiełuszko veiklos nenutraukė. Garsas apie jo drąsią veiklą sklido po visą Lenkiją, žavėjo darbininkiją ir, aišku, erzino komunistus. Trys saugumo pareigūnai, persirengę kelių inspekcijos uniformomis, 1984 m. spalio 19-osios naktį sustabdė iš vieno susitikimo su darbininkais grįžtančio kunigo automobilį. Sumuštas kunigas buvo įgrū-

tas į automobilio bagažinę. Po kelių valandų, nežinia, dar gyvas ar jau miręs, jis buvo įmestas į Vyslos upę...

Vis vartau Valerijos albumą. Žiūriu į tuos nuostabių žmonių portretus, ypač tų, su kuriais asmeniškai teko bendrauti: poetas Justinas Marcinkevičius, menotyrininkas Vladas Drėma, birbynininkas Antanas Smolskus, grafikė Domicelė Tarabildienė, pianistė Aldona Dvarionaitė, tapytoja Teresė Rožanskaitė, tapytojas Igoris Piekuras, poetas Eduardas Mieželaitis, monumentalistė Sofija Veiverytė, tapytojas Romas Dalinkevičius, aktorius Laimonas Noreika, kino aktorius Donatas Banionis, kompozitorius Antanas Rekašius, aktorė Elena Žalinkevičaitė-Petrauskienė...

Tarsi vakar bėgau į Dramos teatrą stebėti nuostabios aktorės Rūtos Staliliūnaitės, tačiau jos – deja, nebėra. Tie džiaugsmingi gyvenimo kadrai vėl atbunda.

Ačiū Tau, mieloji Valerija, ir sugražintas mano jaunystės akimirkas...

Tapytoja, monumentalistė Sofija Veiverytė-Liugailienė prie straipsnio autoriaus portreto. 1984 m.

ATLANTIC Express Corp.

Siūlome automobilių įsigijimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ŠIUO METU JAU SURINKINĖJAME SIUNTAS KALĖDOMS!

SIUNTINIAI Į VISAS EUROPOS SAJUNGOS ŠALIS

+ UKRAINA, BALTARUSIJA, MOLDOVA, RUSIJA.

PAGREITINTI ORO IR LAIVO SIUNTIMO TERMINAI

KIEKVIENA DEŽĖ NEMOKAMAI APDRAUSTA \$100

SAUGUMO IR GREIO GARANTIJĄ

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų.: **630-774-2136**

SEKITE SAVO SIUNTAS:
www.AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9906
Kunigaikščių Oficinas 6312 S. Harlem Ave., Skokie, IL 60076 Tel: 708-594-5622
Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60459 Tel: 630-257-0319
Eurus Dell 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-795-1000
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Biomed 360 Iowine Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-886-1836
Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60726 Tel: 773-656-2430
Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
Real Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St, Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Harvest Fresh (Vlt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004 Tel: 224-625-0331

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite
„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2016 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

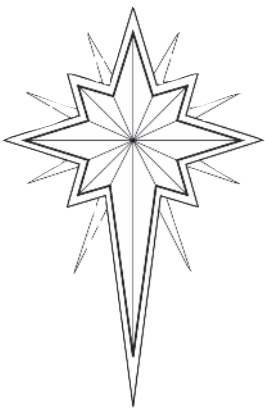
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

DRAUGAS • 4545 W 63 St Chicago, IL 60629

ŠVENTINIŲ
MIŠIŲ TVARKA
LIETUVIŠKOSE
PARAPIJOSE

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija
(14911 127th Street,
Lemont, IL 60439)
Tel. 630-257-5613;
matulaitismission@gmail.com;
www.matulaitismission.com

Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
4 val. p. p. – Kūčių vakaro šv. Mišios
Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
6:30 val. v. – Misijos Kūčių vakariene
(registruotis iki gruodžio 22 d.)
Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
10 val. v. – Bernelių Mišios
Gruodžio 25 d., penktadienį,
9 val. r. ir 11 val. r. – Kalėdų šv. Mišios
Gruodžio 31 d., ketvirtadienį,
6 val. v. – šv. Mišios
Sausio 1 d., penktadienį, 9 val. r., 11
val. r. ir 6 val. v. – šv. Mšios

Švč. Mergelės Marijos Gimimo
bažnyčioje (Marquette Park)
(6812 South Washtenaw Ave.,
Chicago, IL 60629)
Tel. 773-776-4600;
nativity6812@yahoo.com
www.nativitybvm.info

Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
6 val. v. – Vaikų ir jaunimo šv. Mišios
Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
10 val. v. – Bernelių Mišios
Gruodžio 25 d., penktadienį,
9:30 val. r. (angliškai) ir
11 val. r. (lietuviškai) – Kalėdų šv.
Mišios
Gruodžio 31 d., ketvirtadienį,
9 val. r. (Naujųjų metų išvakarėse) –
šv. Mišios
Sausio 1 d., penktadienį,
11 val. r. – Švč. Mergelės Marijos
Gimdytojos šventės
ir Naujųjų metų šv. Mišios

Šv. Antano parapijoje
(1510 S. 49th Court, Cicero, IL 60804)
Tel. 708-652-0231
www.stanthonycicero.com

Gruodžio 25 d., penktadienį,
8:45 val. r. (lietuviškai)
– Šv. Kalėdų Mišios
Sausio 1 d., penktadienį,
8:45 val. r. – Švč. Mergelės Marijos
Gimdytojos šventės
ir Naujųjų metų šv. Mišios

Švč. Mergelės Marijos Nekalto
prasidėjimo parapija
(Brighton Park)
(2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632)
Tel. 773-523-1402

Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
9 val. v. – Bernelių šv. Mišios
Gruodžio 25 d., penktadienį,
10 val. r. – Šv. Kalėdų Mišios
Sausio 1 d., penktadienį,
10 val. r. – Švč. Mergelės Marijos
Gimdytojos šventės
ir Naujųjų metų šv. Mišios
Sausio 3 d., sekmadienį,
10 val. r. – Trijų Karalių šv. Mišios

Lietuvių evangelikų liuteronų
Tėviškės parapija
(5129 Wolf Rd.,
Western Springs, IL 60558)
Tel. 708-229-2795; teviskes.parapi-
ja@gmail.com

Gruodžio 12 d., šeštadienį,
1val. p. p. – „Kalėdinė kavutė“
Gruodžio 20 d., sekmadienį,
11:30 val. r. – pamaldos su
Sekmadieninės mokyklėlės programa
bei Kalėdų Senelio apsilankymu.
Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
4:45 val. p. p. – Šv. Kūčių pamaldos
Gruodžio 25 d., penktadienį,
11:30 val. r. – Šv. Kalėdų pamaldos
su Šv. Vakariene.
Gruodžio 27 d., sekmadienį,
11:30 val. r. – Šv. Vakariene
ir senųjų metų palydėtuvės.

Ziono lietuvių liuteronų parapija
(9000 S. Menard Ave,
Oak Lawn, IL 60453)
Tel. 708-422-1433;
zionlithlutheran@aol.com

Gruodžio 24 d., ketvirtadienį,
5 val. p. p. – Kūčių vakaro pamaldos
su Šv. Komunija
(giedos choras ir solistė)
Gruodžio 25 d., penktadienį,
11 val. r. – Kalėdų ryto pamaldos su
Šv. Komunija
Gruodžio 27 d., sekmadienį,
11 val. r. – pamaldos lietuvių kalba;
Gruodžio 31 d., ketvirtadienį,
5 val. p. p. – Tradicinės Naujų metų
sutikimo pamaldos (anglų kalba).

Brangiai St. Luke ligoninės patologijos skyriaus
buvusiai bendradarbei

A † A
PRANUTEI SKRUODIENEI

mirus, reiškiu gilią užuojautą jos dukrai DAINAI,
sūnui AIDUI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

Marija Kuprienė su šeima

A † A
VYTAUTUI VEPŠTUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai
HENRIETAI ir šeimai.

Petras Mikalajūnas ir Zita

Kun. dr. prof. Kęstučio Trimako paskutinė knyga
„Mano Pasaulėjautos kelionė“

pasiekė Čikagą. Knygą sudaro trys dalys: 1. kun. Trimako parašyti teks-
tai apie savo jaunų dienų patirtį; 2. jaunytės dienoraščiai iš karo pa-
bėgėlių stovyklų Vokietijoje; 3. atsiminimai apie autorių – su juo ben-
dravusių, dirbusių asmenų įžvalgos. Knyga išleista kun. Trimako tes-
tamento paskirtomis lėšomis.

Knyga parduodama „Drauge“. Jos kaina – **30 dol.** (be persiun-
timo išlaidų). Visos surinktos lėšos bus persiųstos į Lietuvą, į kankinės
Adelės Dirsytės fondą.

tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti
mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente.
Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio
gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

We're family with Bruno's Lithuanian Bakery

Chicago Carpet Center Inc.
A trusted company since 1967

Servicing All Flooring Needs
Commercial & Residential
From Little Company of Mary Hospital
to your neighbors down the street!

Huge Inventory
Hundreds of Colors & Styles
In stock rolls & roll ends
Reasonable Prices
with installation
Fully Licensed
& Insured

Ask for Linda – the owner
M-F 9 - 5 - Sat by appointment
1540 West 44th Street (East of Ashland)
Chicago, IL 60609 - Tel: 773-247-8888

Chicagocarpet1550@sbcglobal.net
www.chicagocarpetinc.com

Hunza Bread
Health Bread
Rye of all kinds
Bacon Buns

Visit us or call us to
find a store near you!

3341 S Lituania Ave
Chicago, IL 60608
Bridgeport – 773-254-6376

A † A
REGINA KUČIENĖ

Mirė 2015 m. gruodžio 9 d.
Gimė 1929 m. sausio 24 d. Lietuvoje.
Gyveno Homer Glen, IL, anksčiau Chicago Ashburn apylinkėje.
Nuliūdę liko: sūnus Linas su žmona Renata; duktė Viktorija Siliūnienė su vyru Dariumi; anūkai Aleksandras, Darija, Lukas ir Monika; sesuo Irena Kriaučeliūnienė; dukterėčia Jolita Kriaučeliūnaitė.
A. a. Regina buvo žmona a. a. Viktoro ir buvo svainė a. a. dr. Leono Kriaučeliūno.
Priklausė Lietuvos Bendruomenei, Švietimo tarybai, lietuvių Skautų sąjungai, buvo Donelaičio lituanistinės mokyklos mokytoja.
A. a. Regina bus pašarvota šeštadienį, gruodžio 19 d. 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero kapinėse.
Vietoj gėlių prašom aukoti „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijai.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkkusfuneralhomes.com

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A † A
BRONIUS ČIKOTAS
1935.07.16–2014.12.10

Su gilia meile ir liūdesiu prisimename mūsų brangųjį ir neužmirštamą vyrą, tėvelį ir senelį.
Prašome prisiminti Bronių savo maldose.

Liūdinti žmona Janina su šeima

A † A
DANUTEI DIRVONIENEI

iškeliavus į Amžinuosius namus, reiškiame gilią užuojautą vyrui RIMANTUI DIRVONIUI, sūnui VY-TAUTUI, dukrai VIOLETAI su vyru TOMU, kitiems giminaičiams, artimiesiems ir draugams.

Pasaulio lietuvių centras

A † A
GRAŽINAI ONAI NORVILAITEI
ERINGIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą STASĮ, sūnus KESTUTĮ ir VYTAUTĄ, jos brolių dr. ALGĮ NORVILĄ bei visus šeimos narius ir artimuosius.
Kartu su Jumis liūdime.

Elvyra Narutienė
Vytautas Narutis su šeima
Dainė Quinn su šeima
Rasa Kasniūnienė

A † A
JONAS JOVARAUSKAS

Mirė 2015 m. gruodžio 8 d., sulaukę 89-erių metų.
Gyveno Harvard, IL, anksčiau Wisconsin Dells, WI (prieš tai Lemont IL).
Gimė 1926 m. balandžio 3 d. Raseiniuose, Lietuvoje.
Nuliūdę liko: žmona Aldona (Jakštaitė), dukra Rasa Narbutaitienė, žentas Alvydas, anūkai Aidas ir Darius su žmona Rebecca.
A. a. Jonas bus pašarvotas gruodžio 12 d., šeštadienį, 8 val. ryto Modell laidojimo namuose (7710 S. Cass Ave. Darien, IL). Mišios už velionio sielą bus aukojamos tą pačią dieną 9:45 val. ryto St. John of the Cross bažnyčioje 5005 S. Wolf Rd. Western Springs.
Po Mišių a. a. Jonas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Modell FH tel. 630-852-3595, el. paštas www.modelldarien.com

A † A
MILDA TRIMAKAS, MD

Mirė 2015 m. gruodžio 8 d.
Gimė 1936 m. gruodžio 6 d. Lietuvoje.
Gyveno Michiana, Michigan, anksčiau Chicago Gage Park apylinkėje.
Nuliūdę liko: duktė Diana Matonienė, PhD su vyru Linu, anūkai Vincas ir Tomas, pusseserė Ilona Mueller su vyru George, pusbrolis Arūnas Marcinkus bei kiti giminės.
A. a. Milda bus pašarvota pirmadienį, gruodžio 14 d., nuo 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Vietoje gėlių prašome aukoti Pal. Jurgio Matulaičio misijai.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

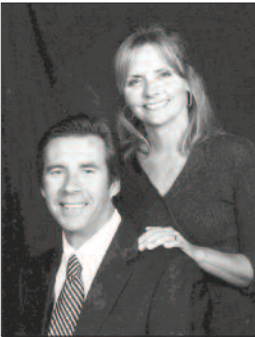
Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Šiaurinėje Čikagos pusėje prieškalėdinės**, adventinio susikaupimo pamaldos vyks gruodžio 13 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Santa Maria del Popolo parapijos koplyčioje, 116 N. Lake St., Mundelein, IL 60060. Po Mišių pasivaikšinsime kava ir užkandžiais. Pabūsime kartu lietuviškoje aplinkoje. Laukiame visų! Pasiteirauti tel. 224-717-1463.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** gruodžio 16 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) sukurtą filmą apie atstatytus Vilniaus Valdovų rūmus.

■ **Gruodžio 17 d., ketvirtadienį, 7 val. v.** ir gruodžio 18 d., penktadienį, 11 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte bendruomenines susitaikinimo pamaldas (su išpažintimis) praves t. Lukas Laniauskas, SJ. Gruodžio 22 d., antradienį, 7 val. v. susitaikinimo pamaldas praves kun. Gediminas Keršys. Visi esate laukiami.

■ **Čikagos ir jos apylinkių Ateitininkų Kū-**

čių šventė įvyks sekmadienį, gruodžio 20 d. 1 val. p. p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. Šventė prasidės šv. Mišiomis. Prašome registruotis iki gruodžio 15 d. pas Oną Daugirdienę, el. paštu odaugirdas@hotmail.com arba tel. 630-325-3277. Auka: suaugusiems 20 dol., pensininkams – 15 dol., jaunimui – 10 dol., vaikams iki 8 m. – nemokamai. Bus galima užsimokėti prie durų. Čekį išrašyti „ASS Čikaga“ vardu. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

■ **Gruodžio 19 d., šeštadienį, 12 val. p. p.** visi kviečiami į Gedimino lituanistinės mokyklos (126 N. Lake, Mundelein, IL 60060) kalėdinį koncertą „Kelionė aplink pasaulį”.

■ **Kviečiame švęsti Kūčias kartu! Pal. Jurgio Matulaičio misijos** šv. Kūčių vakarienė bus gruodžio 24 d., ketvirtadienį, 6:30 val. v. PLC didžiosios salės vakarinėje dalyje. Vietas užsisakyti iki gruodžio 22 d. (pas seses prieš arba po Mišių arba tel. 630-243-1070). Auka suaugusiam 25 dol., vyresniems nei 10 metų vaikams – 15 dol.

Gruodžio 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Šv. Onos bažnytelėje (433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301) bus aukojamos šv. Mišios. Jas atnašaus kun. **Gediminas Keršys**. Kalėdines giesmes atliks bažnytinis lietuvių choras, vadovaujamas **Revitos Durtinavičiūtės**.

Agnė Giedraitytė

Po šv. Mišių, 2 val. p. p., Beverly Shores lietuvių klubas kviečia pasiklausyti sol. **Agnės Giedraitytės** dainavimo.

Vėliau laušime kalėdaičius, vaišinsimės Kūčių vakarienę primenančiais valgiais. Visi laukiami.

Pasiteirauti tel. 219-512-3493.

Naujo romano sutiktuvs

Rašytojas Karolis Žukauskas (literatūros slapyvardis Gint Aras), išleido savo naują romaną, – „The Fugue”. Knygos sutiktuvs ruošiamos **ketvirtadienį, gruodžio 17 d., 6:30 val. v. CityLit Books** knygyne, adresu 2523 North Kedzie Boulevard, Chicago, Illinois. Romane pasakojama apie skulptorių, praleidusį dešimt metų kalėjime ir sugrįžusį į gimtąjį Cicero miestą. Ten jis užsiima skulptūra, naudodamas geležies liekanas. Miesto vaizdai sukelia jam jaunystėje patirtų traumų prisiminimus. Jo gyvenimo istorija liečia ir karo pasekmes, ir karo išviettųjų žmonių likimus.

Sutiktuvėse dalyvaus pats autorius, kuris papasakos, kaip gimė mintis parašyti romaną apie meno gydomąją galią. Smuiku grieš Maria Storm. Bus vaišės. **Apie dalyvavimą prašoma pranešti autoriui tel. 708-822-2616.**

KONCERTAS SAUSIO 13 D. DVIDEŠIMTPENKMEČIUI PAMINĖTI

lituvių meno ansamblis
DAINAVA

*tegu
dirba
tavo
naudai*

*ir žmonių
gėrybei*

2016 m. sausio 31 d.
sekmadienį, 2 val. p. p.

Švc. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Ave, Chicago, IL

BILIJETAI | SUAUGUSIEMS \$25 IŠ ANKSTO, \$30 KONCERTO DIENĄ | JAUNIMUI IKI 17 M. \$15
PIRKTI | WWW.DAINAVA.US | LIETUVIŠKOS PARAPIJOS | PLC RAŠTINĖJE | OLD VILNIUS CAFE

Vidma Wait – PARODOS ATIDARYMAS

Švc. M. Marijos Gimimo parapijos salėje

6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, tel. 773-776-4600

Sekmadienį, gruodžio 20 dieną, po 11 val. šv. Mišių ir Kūčių pietų

Kaunietis Vidmantas Vaitkevičius jau 10 metų gyvena Londone. Į Čikagą atvyko antrą kartą. Parodoje matysite naujai sukurtus menininko tapybos darbus su Lietuvos ir Čikagos vaizdais.

Susisiekti su menininku galite el. paštu: vidmawait@gmail.com
Facebook: Vidma Wait – Youtube: Painting London Vidma Wait

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA
(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.85%	3 Metų CD 2.00%
IRA 1.40%	3 Metų IRA CD 2.25%

Valdžios apdrausta iki \$250,000

www.draugas.org/kalendorius.html